

Paulina Forma, Małgorzata Wolska-Długosz

"Aspiracje edukacyjne i zawodowe licealistów pochodzących z rodzin dotkniętych bezrobociem",
Małgorzata Wolska-Długosz, Kielce
2012 : [recenzja]

Studia Pedagogiczne. Problemy Społeczne, Edukacyjne i Artystyczne 21,
183-184

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Małgorzata Wolska-Długosz, *Aspiracje edukacyjne i zawodowe licealistów pochodzących z rodzin dotkniętych bezrobociem*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jana Kochanowskiego, Kielce 2012, ss. 304

Rodzina bezrobotna i aspiracje jej członków pozostają od wielu lat w kręgu zainteresowań nie tylko pedagogów, lecz także psychologów oraz socjologów. Rodzina dotknięta bezrobociem rodziców jest szczególnie środowiskiem dla kształtowania się aspiracji młodego pokolenia i to jej właśnie poświęcona jest recenzowana publikacja.

Opracowanie jest wynikiem analizy literatury przedmiotu oraz badań empirycznych przeprowadzonych przez autorkę książki. W części pierwszej Małgorzata Wolska-Długosz wyjaśnia problematykę aspiracji i czynników je określających, przedstawia pojęcia bliskie aspiracjom, a także charakteryzuje ich poziom i rodzaje. Ponadto opisuje czynniki w szczególności sposób określające dążenia, cele i postawy licealistów.

Ciekawa jest także próba ukazania aspiracji edukacyjnych i zawodowych w świetle dotychczasowych badań, biorąc pod uwagę zachodzące zmiany społeczno-ustrojowe. Kontekst społeczny kształtowania się aspiracji młodzieży wskazuje na zmiany edukacyjne, dotyczące nie tylko wyzwań dla edukacji w świetle międzynarodowych raportów, lecz także procesu globalizacji. Autorka proponuje przyjrzenie się właśnie takim aspektom, które wpływają na przeobrażenia w funkcjonowaniu polskiej rodziny i postaw licealistów wobec wartości.

Druga część książki dotyczy społecznego wymiaru determinującego aspiracje edukacyjno-zawodowe młodzieży.

Kolejna część opracowania to bogaty zbiór informacji określających działania poradnictwa zawodowego w zakresie kształtowania się planów zawodowych i edukacyjnych, z uwzględnieniem teorii projektowania przyszłości edukacyjno-zawodowej licealistów, teoretycznych podstaw poradnictwa zawodowego, kształtowania się poradnictwa w perspektywie historycznej, poradnictwa w sektorze edukacji, roli doradcy w procesie poradnictwa zarówno indywidualnego, jak i grupowego, a także współczesnego charakteru poradnictwa zawodowego.

Pracę wzbogaca także arbitralne ujęcie wpływu bezrobocia na funkcjonowanie rodziny. Autorka aktualizuje informacje na temat samego zjawiska bezrobocia, uwzględnia jego typy, klasyfikacje, przyczyny i skutki oraz psychologiczny aspekt. Charakteryzuje je na gruncie polskim poprzez przybliżenie czytelnikowi zarysu historycznego, istoty oraz polskich regulacji prawnych bezrobocia.

Na szczególną uwagę zasługują opisane w rozdziale czwartym zestawienia problemu bezrobocia ze środowiskiem wychowawczym (rodziną) i formy, sposoby oraz metody przeciwdziałania bezrobociu.

Opracowanie zgodnie z układem typowym dla pedagogicznych prac teoretyczno-empirycznych wyposażone jest także w część metodologiczną, zamieszczoną przez autorkę w rozdziale piątym.

Rozdział szósty to prezentacja i interpretacja zebranego materiału empirycznego w postaci czterech podrozdziałów, dotyczących kolejno społeczno-demograficznej charakterystyki badanych, marzeń i planów rodzicielskich w kontekście aspiracji edukacyjnych i zawodowych, czynników utrudniających realizację aspiracji oraz wartości cenionych przez badaną młodzież.

Całość zwieńczona jest próbą syntezy i zakończeniem.

Warto podkreślić, że walorem pracy jest także dołączony do książki aneks, w którym zawarty został opracowany przez autorkę schemat tworzenia wewnętrzzskonego systemu orientacji i doradztwa zawodowego oraz projekt rozwiązań systemowych przeciwdziałających generowaniu bezrobocia wśród młodzieży na terenie wybranych powiatów województwa świętokrzyskiego (koneckiego, ostrowieckiego, starachowickiego i skarżyskiego).

Książka Małgorzaty Wolskiej-Długosz jest publikacją wartą polecenia przede wszystkim pedagogom społecznym oraz nauczycielom, doradcom zawodowym, pracownikom socjalnym i osobom pracującym z młodzieżą oraz rodzinami doświadczającymi problemu bezrobocia, jak i w zakresie realizacji aspiracji edukacyjnych oraz zawodowych. Jest ponadto lekturą, z którą powinien zapoznać się każdy student pedagogiki, zwłaszcza społecznej, opiekuńczej i środowiskowej.

Treści przedstawione w publikacji stanowią także istotny wkład w badania nad aspiracjami/bezrobociem i doskonale wpisują się w nurt rozważań na temat edukacyjnych i zawodowych aspiracji młodzieży pochodzącej z rodzin dotkniętych bezrobociem. Książka, oprócz wysokich walorów merytorycznych, jest także źródłem bardzo bogatej literatury umożliwiającej poszerzenie wiedzy z zakresu omawianej problematyki.

Paulina Forma (Kielce)